

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om kreativitet og iværksætterånd: veje ud af krisen (initiativudtalelse)

(2011/C 48/09)

Ordfører: **Madi SHARMA**

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 18. februar 2010 i henhold til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, på eget initiativ at afgive udtalelse om:

Kreativitet og iværksætterånd: veje ud af krisen (initiativudtalelse).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som vedtog sin udtalelse den 1. september 2010.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 465. plenarforsamling den 15.-16. september 2010, mødet den 15. september 2010, følgende udtalelse med 109 stemmer for, 2 imod og 6 hverken for eller imod.

1. Forord – »Gangbroen«

For at finde vej ud af finanskrisen og løse problemerne med arbejdsløshed, fattigdom, ulighed, globalisering og klimaændringer må EU åbne borgernes øjne.

1.1 Denne udtalelse handler om merværdien af **kreativitet og iværksætterånd** som en vej ud af krisen med fokus på investeringer i **menneskelig kapital** ved at styrke og fremme en **»vi kan godt-holdning«**.

1.2 Iværksætterånd sættes i Europa som regel i forbindelse med virksomhedsetablering, SMV, profit og erhvervsdrivende foreninger. Iværksætterånd er en persons **»evne til at føre idéer ud i livet«**, og man må derfor ikke afvise eller undervurdere dens samfundsværdi, navnlig ikke i krisetider. Den omfatter:

- kreativitet, innovation og risikotagning,
- evne til at planlægge og forvalte projekter for at nå bestemte mål,
- et aktiv i dagligdagen i hjemmet og samfundet,
- arbejdstagere, der er bevidste om deres arbejdes funktion,
- evne til at udnytte muligheder,
- et grundlag for de mere specifikke færdigheder og den mere specifikke viden, som der er brug for for at starte en samfundsmæssig eller erhvervsmæssig aktivitet ⁽¹⁾.

2. Konklusioner og anbefalinger

2.1 Denne udtalelse søger metoder til at vurdere og bringe de europæiske borgeres potentiale i spil. Den slår til lyd for en »all inclusive«-tilgang til at skabe muligheder for et større antal mennesker uanset deres alder, køn, race, kvalifikationer eller sociale situation. Specifikke regionale, nationale eller EU-programmer for kreativitet og iværksætterånd skal målrettes de dårligt stillede befolkningsgrupper med henblik på at rette op på ulighed i samfundet.

2.2 Udtalelsen kommer ind på følgende emner:

- Hvordan fastholdes mangfoldigheden i Europa, samtidig med at den overføres til en fælles identitet?
- Hvordan sætter Europa borgerne i stand til at handle og giver dem indflydelse?
- Hvordan bliver Europa et sted med ambitioner og værdier, som man er stolt af, og hvis borgere er ambassadører, som kan glæde sig over vellykkede resultater.

2.3 Efter finanskrisen har EØSU indset behovet for at stimulere jobskabelsen og skabe sunde og bæredygtige økonomier i medlemsstaterne. Højt kvalificeret arbejdskraft kræver en højt kvalificeret iværksætterkultur samt investeringer i både den offentlige og den private sektor for at blive konkurrencedygtig på verdensplan. Iværksætterånd kan anvendes som redskab til at klare udfordringen og give alle dele af samfundet et realistisk håb om succes samt hjælpe Europa med at udvikle en mere dynamisk identitet.

⁽¹⁾ KOM(2005) 548. Punkt 7 i bilaget.

2.4 EU 2020-strategien opstiller tematiske, målrettede nøglekatalysatorer baseret på følgende principper:

- værdiskabelse gennem videnbaseret vækst;
- bemyndigelse af borgerne og plads til alle i samfundet; nye færdigheder, kreativitet og innovation, udvikling af iværksætterånd og gnidningsløs overgang mellem job vil få afgørende betydning i en verden, hvor der vil være flere job, men også større krav om tilpasningsevne;
- skabelse af en konkurrencedygtig, sammenkoblet og grønere økonomi.

2.5 Krisen baner vejen for nye modeller for udvikling, vækst og forvaltning. Forbedrede og sammenhængende rammebetingelser er afgørende for forandringer, hvilket giver arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet mulighed for at bidrage med praktiske og håndgribelige mekanismer.

2.6 Europas menneskelige kapital kan hurtigt blive spændt for vognen, hvis der skabes et miljø, der muliggør det. Et sådant miljø kræver, at følgende enkle og realistiske anbefalinger sættes i værk:

10 vigtige trædesten for fremskridt hen imod forandring

1. VISION – En samlet vision for Europa;
2. UDDANNELSE – Fremme af ambitioner;
3. MOBILITET – Etablering af muligheder for organiseret læring;
4. RISIKOKENDSKAB – Hjælpe europæerne af med risikoaversion;
5. INCITAMENT – Fremme af iværksætterånd;
6. ANSVARLIGHED – i europæiske projekter;
7. SAMFUND – Fremme af aktivt medborgerskab;
8. GENNEMFØRELSE – af en politik for iværksættere og SMV;
9. HØRING – En platform for debat mellem aktører;
10. FREMME – af en ny kultur i medier og via ambassadører.

2.7 Disse anbefalinger må ikke forblive en opgave for en enkelt aktør, men skal være et fælles ansvar for alle. I en

verden i hastig forandring og med stor kompleksitet har enkelt-individer brug for nye evner og færdigheder for at undgå eksklusion. Den sociale dialog kan sikre, at ændringer opfylder målsætningerne for EU 2020-strategien, og at der udvikles en bæredygtig iværksætterkultur. Der er behov for en »tradition« i Europa, der understøtter iværksætteri blandt enkeltpersoner og organisationer.

2.8 Den europæiske merværdi ved at investere i iværksætterånd:

Hvis jeg giver dig 1 euro og du giver mig 1 euro, så har vi en euro hver.

Hvis jeg giver dig 1 idé og du giver mig 1 idé, så har vi to idéer.

Iværksætterånd i Europa = 500 mio. mennesker + 500 mio. idéer + 500 mio. handlinger.

Hvor mange af disse idéer kan føre os ud af krisen?

3. Europa i dag

3.1 I 2008 blev Europa ramt af en finanskrisen, som begyndte i USA, men havde alvorlige konsekvenser for samfundsøkonomien og samfundets sociale aspekter. Årsagerne til krisen er veldokumenterede, og Europa er blandt de hårdest ramte på mellemlangt sigt.

3.2 I 2010 er der over 20 mio. arbejdsløse i Europa. Unge, kvinder, ældre, indvandrere og andre sårbare grupper udgør størsteparten af denne uudnyttede menneskelige kapital. Hverken den offentlige sektor, der slås med store underskud, eller de store selskaber, der slås med krisen og globaliseringens udfordringer, har kapacitet til at skabe så mange job på egen hånd og på kort sigt. En hurtig tilbagevenden til en stærk vækst i EU er urealistisk uden ændringer i de strukturelle vilkår, eftersom arbejdsløshed især er et strukturelt problem og ikke kan tilskrives de økonomiske konjunkturer.

3.3 EU må fokusere på økonomi, bæredygtig iværksætterkultur, beskæftigelse og socialpolitik, men globaliseringen venter ikke på, at Europa når med på vognen, selv om Europa har meget at bidrage med i forbindelse med udviklingen af andre. Den europæiske dimension åbner mulighed for udveksling af erfaringer og er et værktøj til at skabe større europæisk identitet i og uden for Europa.

3.4 EU består i dag af 27 talentfulde, sammenhængende og produktive medlemsstater. Nabostaterne er desperate efter at blive medlemmer. EU har mange aktiver: fred, stabilitet, mangfoldighed, regelsystemer, god forvaltning og solidaritet. Europa har stor respekt for sociale værdier og beskytter naturen. Det europæiske marked omfatter 500 mio. mennesker, og de europæiske virksomheder har et stort potentiale for vækst.

3.5 Det er nu EU skal optimere sin kollektive styrke.

4. Iværksætterånd – En europæisk styrke og en metode til at overvinde krisen

4.1 Iværksætterånd skal skabe velstand, der kan bringe Europa ud af krisen. Lissabontraktaten anerkender iværksætterånd og de økonomiske aktørers diversitet. Nu er tiden inde til at finde nye former for bæredygtig iværksætteri, som kan fungere som nøglekatalysatorer for vækst med henblik på at fastholde Europas konkurrenceevne.

4.2 Den skal omfatte søgning efter nye idéer og medføre en fremdrift, som vil skabe tillid, troværdighed og fortsat vækst i fremtiden. Velstand vil indebære investeringer i uddannelse, beskæftigelse, kvalifikationer, produktivitet, sundhed og sociale vilkår, i hvilken forbindelse iværksætterånd, kreativitet og innovation er grundlæggende redskaber til at udvikle samfundet.

4.3 Adskillige erfaringer fra såvel teoretisk og empirisk forskning som praksis i erhvervslivet har påvist en klar forbindelse mellem iværksætteri og vækst⁽²⁾. Erhvervssammenslutninger, fagforeningsforbund, internationale udviklingsorganer, Verdensbanken, ILO, OECD og ikke-statslige organisationer støtter alle sammen fremme af iværksætterånd som et nøgleredskab for vækst, udvikling, fattigdomsbekæmpelse og social inklusion. EØSU har i mange af sine udtalelser plæderet for samfundsværdien af iværksætterånd, og mange medlemsstater har en bedste praksis inden for iværksætterånd.

4.4 Iværksætteri er i hele verden blevet set som et redskab til innovation, investeringer og forandringer og er som sådan uundværlig som vej ud af den aktuelle økonomiske situation med en stor grad af usikkerhed. I den sammenhæng er anerken-

delse af kvalifikationer og kompetencer gennem iværksætteri et redskab til problemløsning og et fundament for nye idéer.

4.5 I EU er økonomisk udvikling altid gået hånd i hånd med et stærkt engagement i de sociale aspekter, og dette skal fortsætte, når iværksætteraktiviteter inkorporeres i vores dagligliv. Dette indbefatter områder uden for erhvervslivet:

— Social inklusion og fattigdomsbekæmpelse understøttes af iværksætteri, »fordi samfundet er centralt for innovationsanalysen«⁽³⁾, eftersom det forandrer samfundets idéer, praksis og institutioner.

— Miljøbeskyttelse afhænger af bæredygtige energikilder og tilpasning til klimaforandringer, og dette vil føre til nye arbejdsformer, grønnere arbejdspladser og oprettelsen af nye grønne job og teknologier.

— Turisme, fornyelse og migration, især ny vitalitet i landdistrikter og mindre gunstigt stillede regioner vil kræve iværksætteraktiviteter med henblik på jobskabelse og infrastrukturforandringer, navnlig på områder som byfornyelse, landbrug, skovbrug, ø-⁽⁴⁾ og bondegårdsturisme.

— Uddannelse bruger kreativitet til at identificere de drivkræfter, der udløser et ønske om viden for at sikre, at mennesker på alle niveauer og i alle aldre bruger tid på læring.

— Sundhedsvæsenet anvender nye arbejdsmetoder og teknologier til at etablere det optimale miljø for pleje, forskning, medicinering og behandling.

— Den demografiske udvikling vil kræve sociale tilpasninger, nye og kreative løsninger på infrastruktur, tjenesteydelser, arbejde, familie og social beskyttelse.

— Ngo-sektorer, herunder opsøgende arbejde og efteruddannelsesprojekter, er effektive og banebrydende på mange områder, hvor der kræves nye løsninger for at løse samfundsproblemer.

⁽²⁾ Audretsch, D. B. and R. Thurik (2001), Linking Entrepreneurship to Growth, OECD Science, Technology and Industry Working Papers, 2001/2, OECD Publishing. doi: 10.1787/736170038056.

⁽³⁾ EUCIS-LLL Barcelona 2010.

⁽⁴⁾ Bornholm i Danmark

— Den offentlige sektors kapacitet vil kræve nye løsninger for at kunne levere det samme eller mere med begrænsede budgetter.

4.6 Alle mennesker har talenter og besidder en kreativitet og iværksætterånd, som vokser, hvis omgivelserne understøtter og beforder den. Vægt på det individuelle under hensyntagen til diversiteten er afgørende vigtig, fordi eksklusion og diskrimination udløser en ond spiral, som skærper en situation med ulige muligheder: jo mindre mennesker er i stand til at udnytte deres potentiale, jo mindre motiverede er de til at udvikle sig selv⁽⁵⁾. Dette kan i dagens Europa især løse problemet med de mange ufaglærte og arbejdsløse. En tilgang baseret på diversitet kan være med til at skabe muligheder for et større antal mennesker uanset deres alder, køn, race, kvalifikationer eller sociale situation.

4.7 En række kollektive faktorer skaber et proaktivt miljø for succes i alle dele af livet, herunder overvindelse af krisen:

— En klar VISION med en MISSION, der kan gennemføres i praksis, og realistiske MÅL;

— Et PROJEKT med et FÆLLES FORMÅL/en FÆLLES IDENTITET;

— Et FOKUS og en »VI KAN GODT-HOLDNING«;

— LEDERSKAB, som fremmes individuelt sammen med stærke fælles VÆRDIER.

5. 10 FODAFTRYK – En liste over ting, vi kan, skal sættes i værk med henblik på at skabe handlingsfremmende rammebetingelser

Vækst skabes ikke i et tomrum. Den kræver ligesindede, netværk og aktører – og i sidste ende en tradition i samfundet, på arbejdspladsen og i hjemmet for at skabe plads til iværksætterånd blandt enkeltpersoner og organisationer, herunder fremme af jobskabelse i små virksomheder og øget adgang til kvalificeret arbejdskraft. Aktørerne – arbejdsgivere, fagforeninger, ngo'er, den offentlige sektor og de offentlige beslut-

ningstagere må gå sammen om at skabe en kulturændring, der gør iværksætterkultur tilgængelig for ALLE med henblik på ikke bare at overvinde den nuværende krise men på at løse planetens mere langsigtede problemer.

5.1 **En enkel og klar vision for Europa**⁽⁶⁾ skal formidles gennem en strategi og konkrete mål. Dette skal omfatte politisk lederskab med regnskabsafklæggelse, ansvarlighed og realitetsans. Det indre marked vil betyde økonomisk velstand for alle, øget mobilitet, nye færdigheder, afsætningsmuligheder og et større udvalg. Det indre marked må tilføres nyt momentum og endeligt gennemføres. Iværksætterånd for alle skal udgøre en fast del af alle andre politikområder.

5.2 **En europæisk iværksætteruddannelse**, som indgår i læseplanerne og livslang efteruddannelse, savner stadig reelt engagement fra lederne side. Fremme af ambitioner og betydningen af kreativitet og iværksætterånd skal værdsættes og ikke misforstås som forretning og profitmaksimering. Kreativitet udvikler sig gennem læring i formelle og uformelle systemer. Underviserne skal inddrages fuldt ud for at sikre en korrekt formidling. Lærerne kan være imod at begrænse iværksætterkultur til f.eks. virksomhedsetablering, men se velvilligt på en bred definition som nøglelivskompetence. Iværksætterånd kan bringes ind i klasseværelserne via en »iværksættertrappe« for udvikling af aktiviteter og undervisning⁽⁷⁾.

5.2.1 Lærere har brug for pionermetoder, eksperimentel læring og mekanismer med henblik på at bibringe eleverne moderne kompetencer og teknologier, der afspejler globaliseringen. De skal betragte deres rolle som katalysatorer, der hjælper eleverne med at blive mere uafhængige og selv tage initiativ til læring. Effektive læreruddannelser, udveksling af god praksis og netværk⁽⁸⁾ samt nye metoder og redskaber kan hjælpe lærerne med at tilpasse sig til enhver type læring. Samarbejde med arbejdsgivere, fagforeninger og ngo'er kan overvejes for at fremme videnoverførsel.

⁽⁶⁾ Borgerne skal bevidstgøres om følgende:

- I. En vision for Europa: Et Europas Forenede Stater med respekt for alle kulturer og sprog og åbenhed over for resten af verden.
- II. Europas styrke: opbygning af en fælles enhed med fred efter århundreders borgerkrige og konflikter.
- III. EU står for: en velstående politisk enhed, der giver optimale muligheder for individuelle og kollektive drømme.
- IV. At være europæer er at have fælles værdier, hvilket især vil sige en god blanding af individuelle (performans) og kollektive værdier.
- V. Fordelen ved at være EU-borger: anvendelsen af EU-dimensionen i kulturelle, økonomiske og videnskabelige sammenhænge i forbindelse med udvikling af egne færdigheder og kvalifikationer med henblik på egen og andres fremtid.

⁽⁷⁾ EUT C 309 af 16.12.2006, s. 110.

⁽⁸⁾ Towards greater cooperation and coherence in entrepreneurship education, Europa-Kommissionen marts 2010.

⁽⁵⁾ Hillman 1997.

5.3 Det bør blive en naturlig del af at være europæer at **opbygge muligheder for organiseret læringsmobilitet**. Adgang til læring er en afgørende forudsætning for social samhørighed, politisk deltagelse og aktivt medborgerskab⁽⁹⁾. EØSU kan lancere det 21. århundredes EU-uddannelsesordning som et ambitiøst initiativ, som kan diskuteres med aktørerne og senere foreslås til EU's beslutningstagere.

5.3.1 Videntrekanten (uddannelse, forskning og innovation) er helt afgørende for øget vækst og beskæftigelse i fremtiden. Erasmus, Leonardo, Socrates og andre programmer skal åbnes for alle gennem lavere adgangskrav og mindre bureaukrati og udstyres med de rigtige incitamentter til at deltage. EØSU anbefaler indførelsen af et Europass, hvor enhver deltagelse i uddannelsesaktiviteter i Europa kan samles.

5.4 **Hjælpe europæerne af med deres risikoaversion** og hen til en »vi kan godt-holdning«, hvor en kultur baseret på risikovurdering skal vægtes med henblik på at udvikle et produktivt samfund. Der bør gøres en bevidst indsats for at slå på tromme for de samfundsmæssige fordele ved kreativitet og innovation med henblik på at fjerne sig fra den negative fiaskokultur, der hersker i Europa i dag.

5.4.1 Innovative mekanismer for adgang til finansiering bør overvejes. Disse kan f.eks. omfatte mikrokreditlemekanismer (via Progress, ESF, Jasmine, Jeremie og CIP) og mikrolån til kreditforeninger og fællesskabsprojekter⁽¹⁰⁾. Disse redskaber kan ikke alene støtte iværksættere, men også øge bæredygtigheden for initiativer til fordel for lokalsamfund og udvikling, navnlig for ngo'er.

5.4.2 Eksisterende støtteinstrumenter for innovation skal tilpasses, så de afspejler ændringer i innovationen (innovation inden for tjenesteydelser, åben eller brugerstyret innovation etc.). Mekanismer, der kan fremskynde omsætningen af viden til produkter, som kan markedsføres, er f.eks. at bekæmpe og reducere fleksibilitet, at skabe større fleksibilitet i ordningerne, at gøre det lettere at samarbejde og at skabe hurtigere adgang til finansiering.

5.5 **Støtte til store virksomheder, som skaber og stimulerer iværksætterånd**. Alle medarbejders kompetencer og talenter skal udnyttes, eftersom arbejdsstyrken råder over mange praktiske og intellektuelle færdigheder. Man bør

tilskynde til identifikation af kompetencer og immaterielle aktiver gennem udvikling af nye redskaber, der kan bidrage til formålet.

5.5.1 Muligheder for praktikophold og lærepladser til elever og arbejdsløse bør fremmes og tilskyndes bedre.

5.5.2 F.eks. kunne udviklingen af en selskabsramme for udnyttelse af spin-off, hvor store virksomheder støtter, fungerer som tutorer og tilbyder markedsføring for innovatorer, anvendes til at markedsføre registrerede patenter, der ikke tidligere har været eksponeret. Støtteforanstaltninger for den sociale dialogs udvalg og arbejdsmarkedets parters udførelse af og bidrag til konsekvensvurderinger i forbindelse med EU's beskæftigelsesstrategi og EU-2020 bør overvejes ved udvikling af relationer og fremme af det bedst mulige miljø på arbejdspladsen.

5.6 Der skal gennemføres en **evaluering af europæiske projekters langsigtede mål** for at retfærdiggøre investeringerne. En sådan bør omfatte projekternes bæredygtighed, markedsføring af vellykkede resultater og videreudvikling på grundlag af resultaterne til glæde for samfundet som helhed.

5.6.1 Dette kunne bl.a. omfatte **projekter, der går på tværs af generationer og sektorer**, herunder klynger, for at bringe erfaring og friske hjerner sammen om at dele nye færdigheder, håndværk, netværk og ny viden gennem mentor- eller tutorrelationer. Fremme af bæredygtige økonomiske projekter med grønne iværksættere, der er bevidste om de udfordringer, som er forbundet med klimaforandringer og svindende fossile energikilder, vil sætte spot på miljøbeskyttelse.

5.7 **Fremme** af samfundsinitiativer og aktivt borgerskab med henblik på at tilskynde til projekter med et europæisk perspektiv, der gavner samfundet og/eller igangsættes af samfundet. Dette bør ske under hensyntagen til mangfoldigheden og meget udsatte grupper og kan kombineres med en frivillig europæisk certificeringsmekanisme for virksomheders sociale ansvar og revisionsmuligheder for samfundsinitiativer.

5.8 Det er altafgørende med et stærkt engagement til fordel for gennemførelse af politikker til støtte for et miljø, der gør tingene mulige, henvendt til iværksættere, der ønsker at starte egen virksomhed. 98 % af alle virksomheder i EU er små og mellemstore virksomheder (SMV), og EU bør fortsætte og videreudvikle sin lange tradition for SMV-udvikling⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ BIG ISSUE, ACAF Spain.

⁽¹⁰⁾ Eksempler på fællesskabsprojekter med afsæt i iværksætterkultur, der sigter mod social inklusion: se www.european-microfinance.org.

⁽¹¹⁾ SMV anses som regel for at udgøre den største gruppe af iværksættere, og ETOC og EEAPME har ofte anbefalet at støtte deres vækst. Det samme har EØSU i mange udtalelser.

- **»Small Business Act for Europe« og »Tænke småt først«**-princippet kræver fortsat et stærkt engagement i mange medlemsstater, hvor det nuværende engagement ikke står mål med, hvad der kræves i en krise. Større adgang for og mere deltagelse af små og mellemstore virksomheder i EU-projekter og offentlige indkøb med åbne markeder, der støtter iværksættervækst, bør tages op som emne. Interaktive miljøer kan støttes gennem kuvøser, klynger, forsknings- og teknologiparker samt partnerskaber med den akademiske verden. Dette omfatter en EU-kvikskranke for iværksætterinformation på alle områder.
- Det bør overvejes at indføre **et socialt sikkerhedsnet** for selvstændige, som tager hensyn til de særlige aspekter ved virksomhedsadministration, navnlig hvad angår barsel, børnepasning og virksomhedslukninger.
- **Rådet bør vedtage den europæiske statut for SMV'er** som støtte til det indre marked og for at gøre transaktioner på tværs af grænserne lettere for SMV. Dette projekt, som er igangsat på EØSU's initiativ, giver nye iværksættere en europæisk identitet.
- **Øget bevidsthed og større støtte til Erasmus for unge iværksættere** ⁽¹²⁾. Med henblik på reel gennemslagskraft skal der findes metoder til at tiltrække flere virksomheder, der kan fungere som vært, og til at anerkende virksomhedernes bidrag. Dette kan bl.a. ske gennem en »pris for europæiske iværksættere«, en EU-mærkning eller deltagelse i højt profilerede projekter. Anerkendelse af iværksætteres indsats kan (i modsætning til ansattes indsats) sjældent lade sig gøre, og deres bidrag påskønnes derfor ikke af samfundet.

5.9 Udnyttelse af ekspertise gennem oprettelse af en platform til debat mellem aktører, der kan udbrede en innovations- og kreativitetssånd og -kultur i EU. Fremme af samarbejde mellem aktører kan føre til fælles tværgående politiske anbefalinger om emner som f.eks. bedre forbindelser mellem den akademiske verden og industrien, innovation i kommerci-

elle og ikke-kommercielle sammenhænge, mobilitet blandt forskere, anvendelse af strukturfonde, bedste praksis globalt set og etableringen af en ramme, der kan tage sig af presserende sager. Dialog mellem borgerne med henblik på at fremme iværksætterånd på regionalt plan kan understøtte en europæisk iværksætterprofil, der passer til det 21. århundrede.

5.10 Fremme en ny kultur via medierne og et netværk af ambassadører og rollemodeller. Man skal fremme en kultur, der påskønner iværksætteres tankegang og støtter initiativer for nyetablerede virksomheder og virksomheder i vækst, sociale iværksættere, innovation i den offentlige sektor, kreativitet på arbejdspladsen, arvefølgeplanlægning og medarbejderdeltagelse. Den nye iværksætterkultur i Europa kræver lederskab og opbakning via talsmænd eller »ambassadører«.

6. Krisen er den udløsende faktor, der skal til for, at Europa ikke bare kan anerkende borgernes potentiale, men også fremme iværksætterånd og en iværksættertankegang iblandt dem.

6.1 Der vil komme andre kriser i Europa, og for at sikre, at Europa er forberedt på fremtidige udfordringer, må der skabes fremdrift ved hjælp af de 10 trædesten. Dette må kombineres med

- En handlingsplan
- En europæisk taskforce for iværksættere
- En platform for aktører
- Et europæisk topmøde og et G20-møde om iværksætterånd
- Et innovativt Europa (Europa 2020).

6.1.1 EØSU bør videreudvikle disse idéer i samarbejde med de interesserede parter i den nærmeste fremtid.

Bruxelles, den 15. september 2010

Mario SEPI
 Formand
 for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹²⁾ Erasmus-programmet for unge iværksættere – Kommissionens GD for Erhvervs politik.